

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Lasten kiusaamisen vastaisten ja sosioemotionaalisia taitoja tukevien menetelmien arviointi

Infotilaisuus mukaan hakeville menetelmille 9.10. & 16.10.2023

Sivi Harkoma, arviointiasiantuntija, KARVI

Arvioinnin lähtökohdat

- **Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa arvioitiin perusopetuksessa käytössä olevia kiusaamisen vastaisia menetelmiä. Lisätietoja arvioinnista löytyy hankkeen sivustolta. [Linkki sivustolle](#)**
- **Kiusaamisen vastaisten menetelmien ohella painotukseksi valittiin lasten sosioemotionaalisia taitoja tukevien menetelmien arviointi.**
  - Huomioiden varhaiskasvatuksessa olevien lasten ikä- ja kehitystason, sosioemotionaalisia taitoja tukevat menetelmät vahvistavat lasten sosiaalisiin suhteisiin ja tunteiden säätelyyn liittyviä yksilöllisiä taitoja, joilla on keskeinen merkitys kiusaamisen ennaltaehkäisyssä.
- **Arvioinnissa tarkastellaan kiusaamisen vastaisen työn toteutumista varhaiskasvatuksessa.**
  - Henkilöstön ja johdon näkökulmasta tarve käytännönläheiselle tiedolle siitä, miten kiusaamisen vastaista työtä tehdään osana jokapäiväistä varhaiskasvatusta.

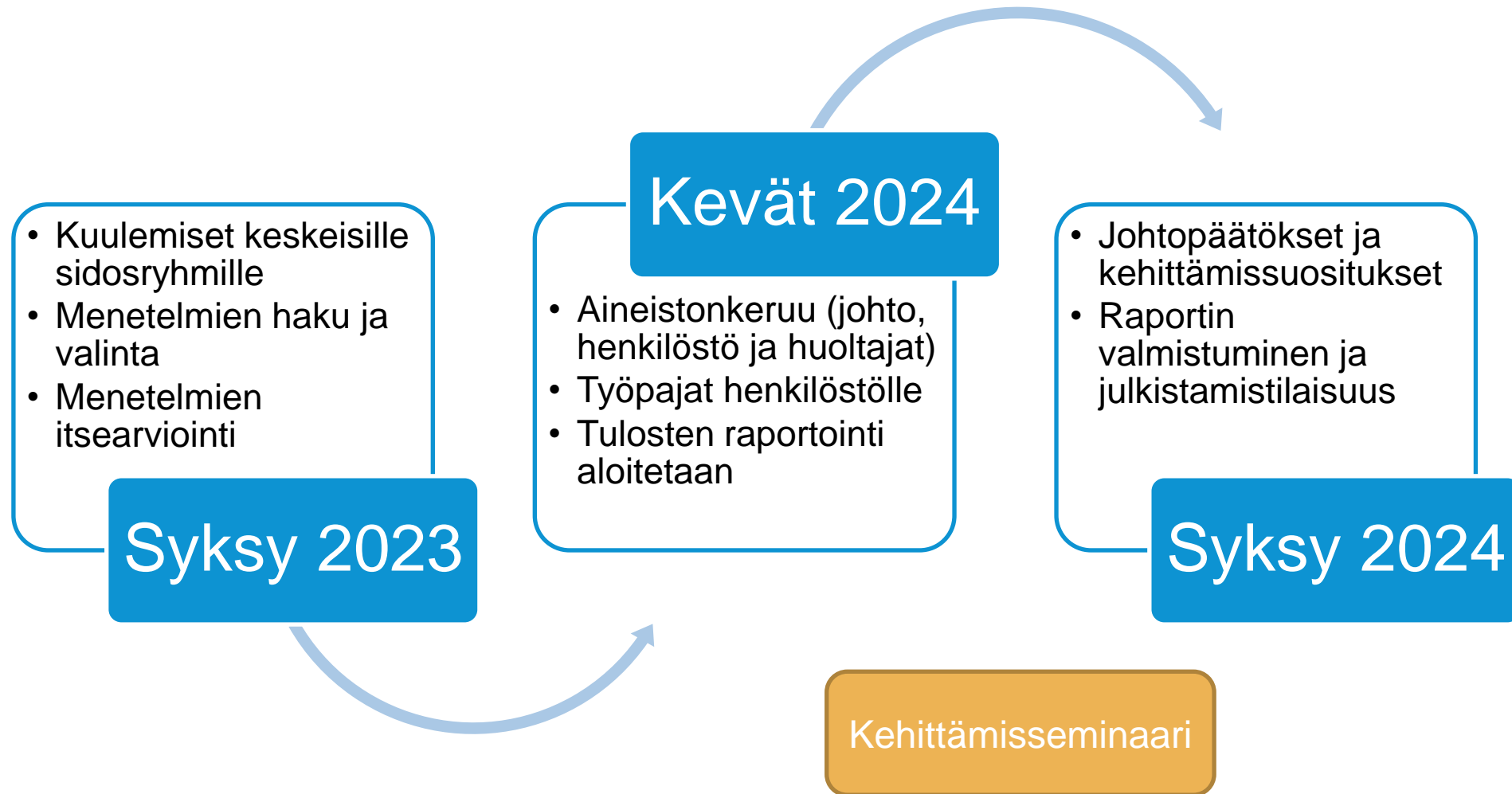
Lasten kiusaamisen vastaisten ja sosioemotionaalisia taitoja tukevien menetelmien arviointi

- **Arvioinnin tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, miten kiusaamisen vastaista työtä tehdään varhaiskasvatuksessa.**
  - Kiusaamisen vastainen työ osana varhaiskasvatuksen inklusiivista toimintakulttuuria, kuten henkilöstön pedagogisia käytäntöjä, työtapoja ja lasten kanssa tapahtuvaa vuorovaikutusta.
- **Lisäksi arvioinnin tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, miten lasten kiusaamisen vastaisia ja sosioemotionaalisia taitoja tukevia menetelmiä hyödynnetään varhaiskasvatuksessa.**
  - Kiusaamisen vastaisilla menetelmillä tarkoitetaan sellaisia varhaiskasvatukseen suunnattuja menetelmiä, joiden tavoitteena on kiusaamisen ennaltaehkäisy, kiusaamiseen puuttuminen tai kiusaamisen jälkihoito, eli tarpeenmukaisen tuen järjestäminen kiusaamistilanteen jälkeen.
  - Arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa erilaisista menetelmistä ja niiden toimivuudesta sekä tuloksellisuudesta. Arvioinnin avulla levitetään tietoa erilaisten menetelmien käytettävyydestä, jotta varhaiskasvatuksen järjestäjät ja päiväkodit voisivat valita itselleen sopivimmat menetelmät.
  - Arvioinnin tarkoituksena ei ole asettaa erilaisia kiusaamisen vastaisia menetelmiä vastakkain tai vertailla niiden paremmuutta, vaan levittää tietoa eri menetelmien hyvistä käytänteistä ja tuoda esiin niiden kehittämistarpeita.

Tarkastelun kohteena menetelmät ja niitä hyödyntävien päiväkotien henkilöstö sekä huoltajat

- **Menetelmät** (menetelmien itsearviointikysely sekä materiaalit, kuten manuaalit, ohjeet ja julkaisut)
- **Varhaiskasvatuksen henkilöstö ja johto** (arviointikysely)
- **Lasten huoltajat** (arviointikysely)

- Arviointiaineistoina päiväkotien henkilöstöltä ja huoltajilta kerätty kyselyaineisto, menetelmien vastuutahojen tuottama aineisto sekä päiväkotien henkilöstön työpajoista kerätty aineisto.

Arvioinnin aikataulu

Kuka voi hakea mukaan arviointiin?

- **Hakijana on menetelmää kehittävä ja/tai koordinoiva organisaatio, josta käytämme nimitystä vastuutaho.**
- **Menetelmällä tarkoitetaan tässä arvioinnissa erilaisia kiusaamisen vastaisia ja lasten sosioemotionaalisia taitoja tukevia toimintamalleja ja ohjelmia, joilla on määritelty vastuutaho menetelmän organisointiin, kehittämiseen ja seurantaan.**
- **Menetelmä voi olla joko yksittäisen tahon, päiväkodin tai varhaiskasvatuksen järjestäjän kehittämä ja ylläpitämä malli.**
  - Se voi kohdistua kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, siihen puuttumiseen tai kiusaamisen jälkihoitoon.
  - Lisäksi menetelmä voi kohdistua lasten sosioemotionaalisten taitojen tukemiseen.

Miten arvioitavat menetelmät valitaan?

- Arviointiin valitaan hakemusten perusteella noin viisi menetelmää.
- Mukaan valittavien menetelmien *tulee olla aktiivisesti käytössä sekä noudattaa tiettyä ennalta sovittua rakennetta tai suunnitelmaa*, johon niiden toiminta pohjautuu.
- Kiusaamisen vastaisten menetelmien valinnassa huomioidaan erilaisten menetelmien soveltuvuus kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, siihen puuttumiseen ja jälkihoitoon.
- Lasten sosioemotionaalisia taitoja tukevien menetelmien osalta valinnassa huomioidaan menetelmien soveltuvuus lasten taitojen tukemiseen erityisesti kiusaamisen ennaltaehkäisyyn näkökulmasta.
- Vahvuutena menetelmien lopullisessa valinnassa painotetaan *vahvaa teoriapohjaa, vasuperusteisuutta sekä olemassa olevaa tutkimusnäyttöä menetelmän toimivuudesta ja vaikuttavuudesta*.
  - Näytöllä tarkoitetaan dokumentoituja ja analysoituja tuloksia.
- Menetelmien valinnat julkistetaan marraskuun 2023 lopussa.

Miten haet mukaan arviointiin?

- **Arviointiin mukaan hakevien menetelmien vastuutaho täyttää hakukyselyn, jossa menetelmää kuvataan seuraavien osa-alueiden kautta**
  - menetelmän taustatiedot (menetelmän käytössä oloaika, käytön laajuus, kustannukset)
  - menetelmän tavoite (menetelmän käytön tavoitteet, kohderyhmä, viitekehys, toivotut tulokset)
  - menetelmän sisältö (menetelmään liittyvät toimintatavat, ohjeet, materiaalit, koulutus ja menetelmän seurantamalli)
  - näyttö menetelmän vaikutuksista (menetelmän käyttöön liittyvät tutkitut tulokset)
- **Hakuaika on 2.10.–27.10.2023. Arviointiin hakeminen tapahtuu täyttämällä ja palauttamalla Webropol-kysely. Pääset kyselyyn klikkaamalla tästä linkistä.**
- **Hankkeen tietosuojaseloste löytyy klikkaamalla tästä linkistä.**

Arvioinnin toteuttajat

- **Sivi Harkoma**, projektipäällikkö, arviointiasiantuntija, varhaiskasvatus
  - sähköposti: sivi.harkoma@karvi.fi, puh. 029 533 5556
- **Jukka Marjanen**, johtava arviointiasiantuntija
- **Arviointiryhmä**
  - Niina Junttila, professori, Turun yliopisto
  - Miia Sainio, Yliopistonlehtori, Jyväskylän yliopisto
  - Maria Stoor-Grenner, asiantuntija, Folkhälsan
  - Mikko Tiihonen, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Joensuu